

หอบรมครูการแพทย์แผนไทย

แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องครูผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และพิธีไหว้ครูของการแพทย์แผนไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของชาวไทยที่มีความกตัญญูรู้คุณครูบาอาจารย์

ภายในห้องแสดงให้เห็นถึง การบูชาครูและการไหว้ครู เครื่องไหว้ครูซึ่งถือเป็นพิธีกรรมและประเพณีที่ดีอันหนึ่งของสังคมไทยมาแต่โบราณ มีการสืบทอดมายาวนาน เพราะไม่ว่าการกระทำใดๆ ต้องอาศัยการเรียนรู้จากครูผู้ที่ได้รับความรู้จำต้องทำการบูชาครูเป็นพิธีกรรม อันเป็นการแสดงออกถึงความเคารพนอบน้อมความกตัญญูรู้คุณของผู้เป็นศิษย์ และการระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ผู้สั่งสอนและให้สรรพวิทยาการ และยังเป็นกุศโลบายอันชาญฉลาดของบรรพชนไทยในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์ เพื่อนร่วมวิชาชีพ ก่อให้เกิดความรักความสามัคคีของหมู่คณะนำความสวัสดิามงคลมาสู่ตนเองและส่วนรวม

ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ในโบราณกาล ครูจึงเป็นบุคคลที่ควรแก่ความเคารพ กราบไหว้ นับเป็นผู้ที่มีพระคุณต่อชีวิต รองลงมาจากบุพการีผู้ให้กำเนิด

ครูบาอาจารย์ทางการแพทย์แผนไทย จึงอาจแบ่งออก เป็น 2 ประเภท คือ ครูที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และครูที่เป็นบุคคลที่เสียชีวิตไปแล้วและได้รับการเคารพนับถือจากคนในวงการแพทย์ ดังนี้

ครูประเภทที่ 1 ได้แก่ พระฤๅษีต่างๆ ที่แต่เดิมเชื่อว่าครูทั้งหลายนั้นเป็นนักบวชนักพรตที่บำเพ็ญเพียรอยู่ตามป่าเขาถ้ำเนาไพร ซึ่งเป็นผู้ค้นพบคุณค้ำยาสมุนไพรต่างๆ

ครูประเภทที่ 2 ได้แก่ แพทย์แผนโบราณของไทยที่ได้ทำคุณประโยชน์ต่อวงการแพทย์แผนไทย ซึ่งส่วนใหญ่ได้เสียชีวิตไปแล้ว เช่น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 1) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงวงษาธิราชสนิท พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (หมอพร) ขุนอุดมโอสถ (หมอเพชร แพทย์ยานนท์) หมื่นชำนาญแพทย์ยา (หมอพลอย) เป็นต้น

ในทางการแพทย์แผนไทยก็เช่นเดียวกับวงการศิลปะวิทยาการไทยแขนงอื่นๆ ถือว่าการไหว้ครูเป็นพิธีอันเป็นมงคลยิ่ง โดยกำหนดให้มีพิธีไหว้ครูในเดือน 6 หรือเดือน 9 ของทุกปี

พิธีการไหว้ครูแพทย์แผนไทยมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละสำนักเช่น เครื่องเซ่นไหว้ ใองการไหว้ ครู และระยะเวลาในการจัดพิธีเป็นต้น แต่ต่างก็มีจุดมุ่งหมายประการเดียวกันคือ เป็นการรำลึกถึงพระคุณของบูรพคณาจารย์ ทางการแพทย์แผนไทยและสร้างสมานฉันท์ในเพื่อนร่วมวิชาชีพเดียวกัน

เดิมนั้นเชื่อกันว่า ครูของการแพทย์แผนไทยแต่โบราณนั้น คือ พระฤๅษี ทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้ค้นพบยาสมุนไพรต่างๆ อันประกอบด้วย พระฤๅษีอมรประสิทธิ์ พระฤๅษีนิราธ พระฤๅษี สัจฉนาลัย พระฤๅษีตาไฟ พระฤๅษี

ดาวัว พระฤชีกัศยปะ พระฤชีสิงขะ พระฤชิกัไลโยโกฐ และจากการสืบทอด พระพุทธศาสนาในเวลา ต่อมา จึงได้
บูชาแพทย์ประจำ พระองค์ของพระพุทธเจ้า คือ พระครูชีวกโกมารภัจจ เป็นพระครูอีกท่านหนึ่ง

ภาพรวมหอบรมครูการแพทย์แผนไทย

เครื่องบูชาครู